

SUMANUS KAIMAS

Biržų rajono vietos
veiklos grupė

2024 m. kovas

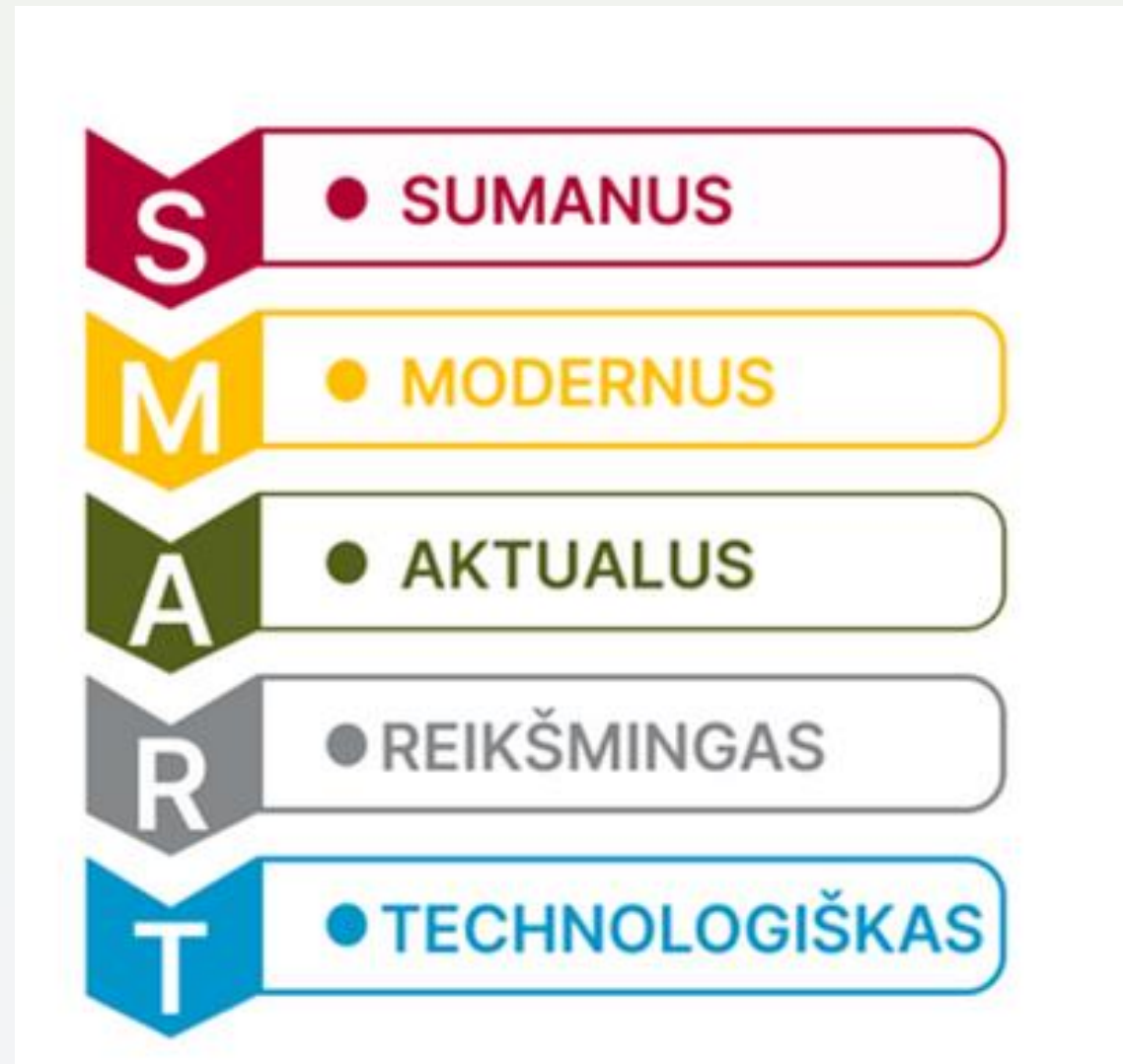
Sumanaus kaimo vizija

**Patrauklus gyventi ir kurtis
kaimas, kur aukšta gyvenimo ir
aplinkos kokybė, susitelkę ir
atsakingai savo ir kaimo gerovę
kuriantys gyventojai.**

Sumanus kaimas

*(angl. smart
village)*

Nauja kaimo plėtros intervencinė priemonė

1. Skirta kaimams, kurie nyksta dėl atokumo ir gyventojų skaičiaus mažėjimo.

2. Sumanieji kaimai (vietinės bendruomenės) yra tie, kurie kasdien naudojami skaitmeninėmis technologijomis / naujovėmis / inovacijomis, o tuo pačiu gerina viešąsias paslaugas ir užtikrina geresnį vietinių išteklių naudojimą.

3. Bendruomenės, kurios nuolat mokosi pažinti, išnaudoja kaimo pranašumus ir populiarina gyvenimo kaime vertybes, kuria gyvybingus kaimus.

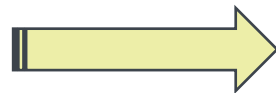
Biudžetas – 15 mln. Eur

Planuojamas Sumanaus kaimo strategijų (SKS) skaičius apie 25

Planuojama suma vienai SKS iki 0,7 mln. Eur.

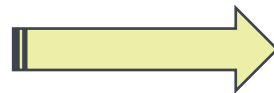
Priemonės įgyvendinimo modelis

Dalyvauja viena VVG

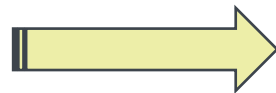
Iki 500 000 Eur

Dalyvauja dvi VVG

Iki 600 000 Eur

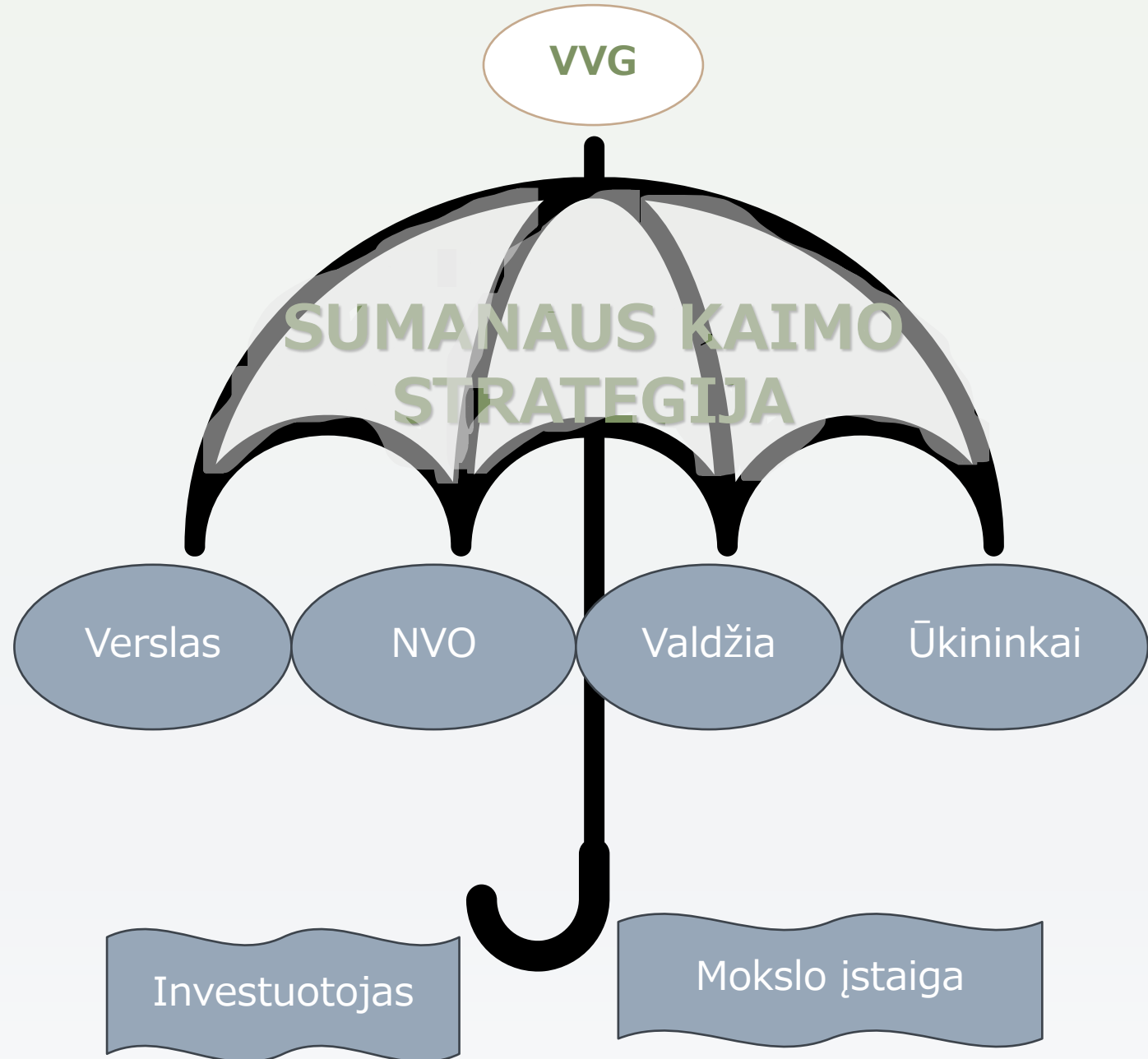
Dalyvauja trys ir daugiau VVG

Iki 700 000 Eur

Strategijos įgyvendinimo modelis

Strategija įgyvendinama kaip skėtinis projektas, kurį sudaro bendra strategija ir atskiri, vienos arba skirtingų veiklos pobūdžių projektai, savarankiškai parengti projektų vykdytojų.

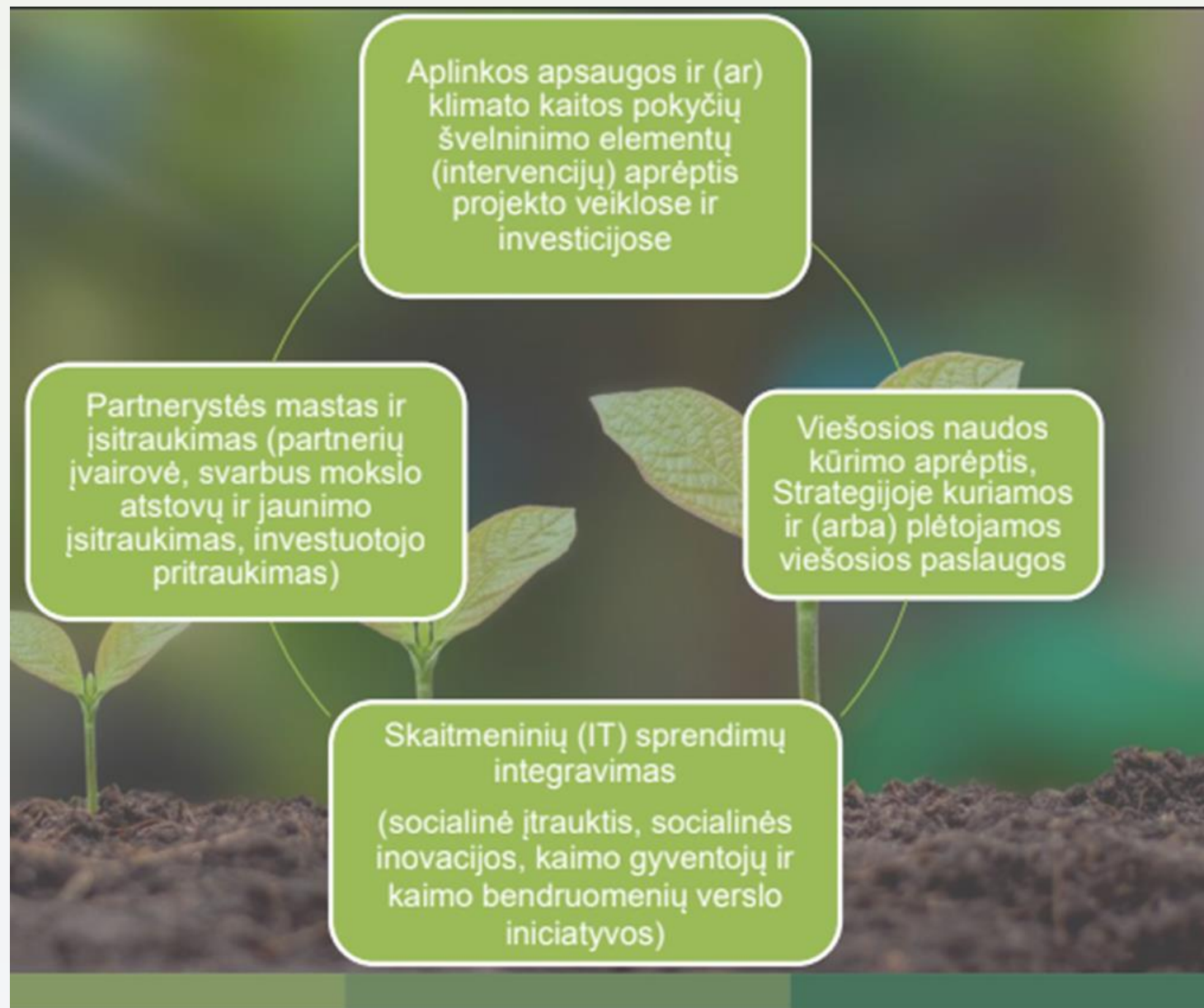
Sąlygos ir reikalavimai strategijai

Strategija turi apimti bent vieną sumanaus kaimo temą, nurodytą Sumanių kaimų gairėse:

1. vietos ekonomika;
2. įtrauki vietos infrastruktūra ir paslaugos;
3. sumanios vietos bendruomenės;
4. aplinkos apsauga ir klimato kaitos pokyčių švelninimas (horizontali tema, kuri turi būti taikoma visose Strategijose).

Sumanaus kaimo strategijos atrankos kriterijai

VVG ir VVG partnerė

Strategijų administravimo veiklos:

- Strategijos vystymas;
- Strategijos valdymas ir koordinavimas;
- Strategijos teritorijos gyventojų aktyvinimas;
- Strategijos dalyvių bendradarbiavimas

12 proc.
tinkamų
finansuoti
Strategijos
išlaidų

Paramos
intensyvumas
– 100 proc.

Projektų vykdytojai:

- fiziniai asmenys;
- viešieji ir privatūs juridiniai asmenys;
- savivaldybių administracijos, savivaldybių tarybų įsteigti juridiniai asmenys;
- mokslo ir mokymo įstaigos.

Remiama veikla:

Paramos intensyvumas

Socialinis ir bendruomeninis verslas

iki 85 proc.

Socialinių, viešųjų paslaugų perdavimo projektas

iki 85 proc.

Veiklos projektas

iki 80 proc.

Privataus verslo pobūdžio projektas

iki 65 proc.

Viešosios naudos (ne pelno) projektas

iki 40 proc.

iki 200 000
Eur

Strategija turi prisidėti prie šių nacionalinių žemės ūkio ir kaimo plėtros poreikių įgyvendinimo:

1. skatinti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas;

2. didinti kaimo gyventojų užimtumą ir socialinę įtrauktį;

3. modernizuoti kaimo vietas didinant gyvenimo sąlygų jose patrauklumą;

4. skatinti bioekonomikos verslus;

5. mažinti skaitmeninę atskirtį žemės ūkyje ir kaimo vietovėse.

Sumanių kaimų projektų rezultatais turi būti siekiama

didžiausios viešosios naudos ir teigiamo pokyčio pasirinktoje temoje, t.y.

nauda (rezultatai, pokyčiai) neturi būti nukreipti į pavienius projekto dalyvius, bet turi būti kuriamos viešosios gėrybės visai projekte numatytai teritorijai ir jos gyventojams.

Sumaniųjų kaimų projektų idėjos

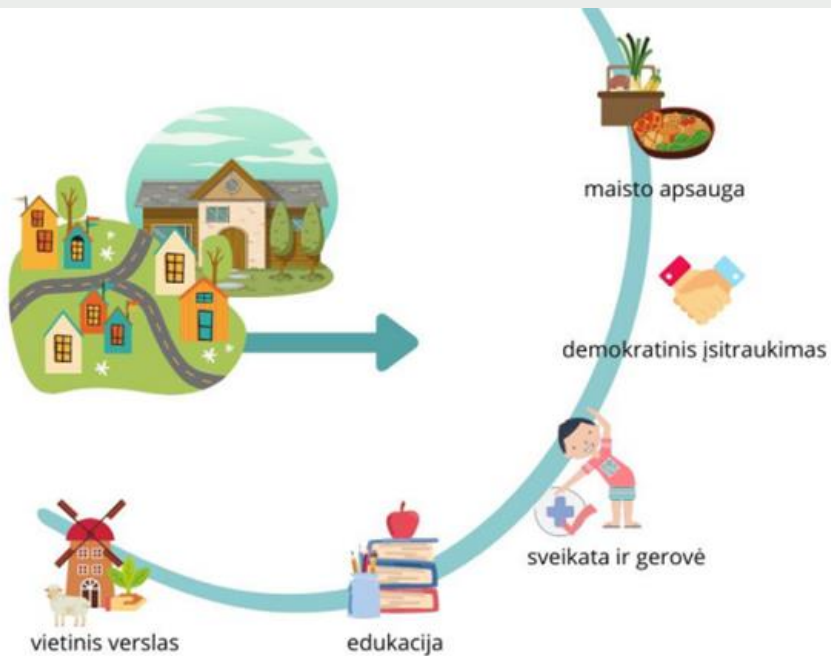
-išmanaus transporto paslaugos (pvz. „telebusai“ pagal kaimo gyventojų poreikius reaguojančio transporto paslaugų forma (vaikams vežioti į papildomas užsiėmimus, senoliams – į sveikatos priežiūros įstaigas, suaugusiems gyventojams – į miestą dirbti ar pasinaudoti viešosiomis paslaugomis ir pan.));

-senjorų, neįgaliųjų, socialinės atskirties įtakojamų vaikų ir jaunimo psichologinės sveikatos gerinimas, įtraukties didinimas ir pan.;

-atliekų tvarkymas (pvz. konteinerio užpildymo sekimas jutikliais);

- E-sveikata;

Sumaniųjų kaimų projektų idėjos

- internetinė prekyba (pvz. vietiniais produktais);
- dalijimosi platforma (pvz. spec. įranga, transportu);
- trumposios maisto tiekimo grandinės;
- kaimo vietovių skaitmeninimas (pvz., viešosios elektroninės paslaugos);
- sumaniais sprendimais besiremiantis kaimo turizmas;
- maisto švaistymo problemos sprendimai (žiedinės ekonomikos principų taikymas);
- tausius gamtos išteklių naudojimas ir atstatymas;
- atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas;

Sumaniųjų kaimų projektų idėjos

- nuotolinis mokymas;
- saugumas ir apsauga (pvz. vizualinis stebėjimas);
- sumanūs žaliosios infrastruktūros sprendimai.

Tai tik galimos, bet neprivalomos remti sumanaus kaimo veiklos, jų sąrašas nėra baigtinis, o vietos gyventojai, remdamiesi iniciatyva „iš apačios į viršų“, patys turės galimybę nuspręsti, kokių veiklų, paslaugų ar priemonių labiausiai trūksta jų kaimo gyvenamojoje vietovėje.

**Naujų idėjų, įdomių ir
sėkmingų projektų !**